

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

Nemzeti Tehetség
Program

TANULMÁNYI VERSENY FELHÍVÁS „Tizedesek, utcakapitányok, fertálmesterek a Kárpát-medencében” címmel

a Művelt Ifjúságért Alapítvány,
az Egri Fertálmesterei Testület és az
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Kulturális Örökség és Művelődéstörténet Tanszéke a
Nemzeti Tehetség Program támogatásával

tanulmányi versenyt hirdet

7. - 10. évfolyamosok (felső tagozatosok, középiskolások) részére
az Egri Fertálmesterség újjáalakításának 30 éves évfordulójához kapcsolódóan.

Egerben háromszáz évvel ezelőtt választottak először fertálmestereket a város negyedeinek képviselőire. A tisztséghez kapcsolódó feladatok változtak az évszázadok során, de az új fertálmesterek eskütételére 1949-ig minden évben sor került. Betiltása miatt közel fél évszázadig szünetelt a fertálmesterek választása.

1995/96-ban került újjászervezésre és 2014-ben „Az egri fertálmesterség élő hagyománya” felkerült a szellemi kulturális örökség nemzeti listájára.

A fertálmesterei (latin *decurio*, német *Viertelmeister*) tisztség egykor az egész Kárpát-medencében működő „hivatal”-nak számított. A 16. századtól már létező, de fénykorát a 18–19. században élő fertálmesterség gyakorlata az egyes területeken mutat ugyan eltéréseket, de a működési mechanizmus és az ellátandó feladatok alapvetően mindenütt megegyeztek.

A történelmi Magyarországon fellelhető települések többségében csekély önállósággal rendelkező részek (tizedek, utcák, járások, fertályok) kristályosodtak ki az idők folyamán, melyek élén a magyar többségű területeken tizedesek, utcakapitányok, kapitányok, a németek lakta vidékeken pedig fertálmesterek álltak.

Versenyünk céljai:

- a) a tanulók tudásszerzésnek motiválása, történelmi, társadalomismereti érdeklődésének felkeltése, mélyítése és felkészültségük szintjének bemutatása. összemérése;
- b) a helytörténeti kutatások megízleltetése és megszerettetése;
- c) a verseny feladatai által a versenyzők lokálpatriotizmusának, hazaszeretetének erősítése;
- d) társadalmi fejlődésünk, önkormányzatiságunk hagyományainak megismertetése;
- e) újszerű témájával a versenykínálat bővítése;
- f) tehetségkutatás, a tehetség felismerése és gondozása, lehetőség biztosítása tapasztalatok gyűjtésére, a társadalomtudományos ismeretek szélesítésére.

A verseny kategóriái:

- általános iskola 7. – 8. évfolyam – „A” kategória
- középiskola 9. – 10. évfolyam – „K” kategória

A verseny formája:

Csapatverseny, egy csapatot 3 fő, a kategóriának megfelelő diák alkot.

A verseny fordulói:

Első forduló, nevezés

Az elsőforduló feladatának elkészítésével nevez a csapat a versenyre.

A feladat:

- el kell készíteni egy választott településről – ahol tizedesek vagy utca kapitányok vagy műveltségtervek működtek – a tisztség történetének rövid feldolgozását.
- terjedelme: 2-3 oldal, (min 6500, max. 8000 karakter) szöveg melyhez illusztrációs melléklet csatolható.
- formai követelmények:
 - betűtípus: Times New Roman
 - betűméret: 12-es
 - sorköz: 1,5
 - igazítás: sorkizárt
 - az új bekezdések láthatóan (tabulátor, 1 cm) különüljenek el egymástól
 - a bekezdések között ne legyen sorköz
- A versenyző csapat a fentebb megjelölt feltételek szerint elkészített **pályaművet - jeligével ellátva - postai úton** küldi meg a verseny rendezőjének.
- **A pályamű mellett zárt borítékban mellékelni kell a készítők következő adatait: név, születési hely, születési idő, anyja neve, évfolyama, a nevező iskola neve, címe és elektronikus levélcíme továbbá a felkészítő neve és elektronikus elérhetősége. Ezen a borítékon kizárólag csak a jeligét kell feltüntetni.**
- A versenybizottság a beküldött pályamunkákat 0 – 50 pontig értékeli.
- **Beküldési határidő: 2025. március 15.**
- **Beküldési cím: Művelt Ifjúságért Alapítvány
3300 Eger, Nagy- Eged utca 38.**
- **A borítékra írják rá: „Tizedesek, utca kapitányok, műveltségtervek a Kárpát-medencében” és a kategória betűjelét!**

Második forduló - online

- A versenyző csapatok a verseny ezen fordulójához kapcsolódó kötelezőirodalmát feldolgozó online feladatlapot oldanak meg. **A feladatlapok csak egyszer és időkorláttal oldhatók meg!**
- A feldolgozandó irodalom:
 - Petercsák Tivadar (2014) *A fertálmesterség - Egy hagyományörző tisztség Egerben*; Budapest, Kossuth Kiadó. ISBN 978-963-09-8048-7; **13 - 39 oldal**
Beszerzhető:
https://books.google.hu/books?id=YQuGCgAAQBAJ&pg=PT4&hl=hu&source=gbs_toc_r&cad=2#v=onepage&q&f=false
 - **Petercsák, Tivadar, Veres, Gábor, Verók, Attila** (2015) *A Helyi Érték. Kulturális örökség tanulmányok 2.* : Tizedesek, utca kapitányok, fertálmesterek a Kárpát-medencében; Eger, Eszterházy Károly Főiskola Líceum Kiadó. ISBN 978-615-5621-16-1; **9-42. oldal**
Elérhető: <http://publikacio.uni-eszterhazy.hu/4452/>
- A online feladatlapban feleletválasztásos (alternatív választásos; többszörös választásos; válaszillesztéses) kiegészítéses; rövid illetve hosszúválaszt igénylő) igaz – hamis és rendezéses feladatok szerepelnek.
- A csapatnak rendelkeznie kell megfelelő számítógéppel és internetkapcsolattal.
- A beküldött feladatokat a versenybizottság értékeli.
- Az elérhető maximális pontszám: 50
- **A forduló megrendezésének kezdési ideje: 2025. március 27. CET 14:00**
A feladatlap elérhetőségét, valamint az egyéb technikai információkat elektronikus formában közöljük 2025. március 20-ig.

A döntő.

- A verseny első két fordulójából az két forduló eredményeit összesítve a legmagasabb pontszámot elért 4 hazai és 2 külföldi csapat és felkészítője kerül a döntőbe meghívásra. Erről **értesítést** a csapatok **2025. április 04-ig** kapnak elektronikus formában.
- Pontazonosság esetén a két azonos pontot elért csapat közül a második fordulóban magasabb pontot elért csapat kerül meghívásra.
- Amennyiben a pontazonosságot elért csapatok második fordulós eredményei is megegyeznek, akkor a versenybizottság sorsolással dönti el melyik a döntőbe jutó csapat.
- A döntőben a csapatok szóbeli és írásbeli feladatokat kell megoldaniuk, a döntőre a korábbi pontszámaikat nem hozzák magukkal.
- **A döntő időpontja: 2025. április 25.**
- **Helyszíne:** Eger, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
- A döntőbe jutott csapatok részére, igény szerint a rendezők szállást és étkezést biztosítanak a verseny idejére (2 nap).
- A verseny helyszínére utazás költsége a csapatot terheli.

Díjazás

- A verseny helyezett csapatai elismerő oklevelet, továbbá könyv és egyéb jutalomban (támogatói felajánlás) részesülnek.
- Az első helyezett csapat meghívást kap a szentendrei Skanzenben a Pünkösdi Örökség Fesztiválra.
- A versenyen részt vevő versenyző és iskolája emléklapot kap.
- A helyezett csapatok felkészítőit neves egri borászatok termékeivel jutalmazzuk.

A versennyel kapcsolatban további információ kérhető a fertalmesterek30@gmail.com címen vagy a+36-30-338-4532 telefonszámon.

Sikeres felkészülést és élményekben gazdag versenyzést!

